

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	432
Land:	Afghanistan
Kilde:	Landinfo
Titel:	Respons. Rekruttering til Taliban
Udgivet:	6. februar 2012
Optaget på baggrundsmaterialet:	1. marts 2012

Respons

Afghanistan: Rekruttering til Taliban

Problemstilling/spørsmål:

- Motiver for oppslutning om Taliban. Betydningen av lokale nettverk.
- Rekrutterer Taliban ved bruk av tvang? Innebærer det risiko for alvorlige overgrep om man nekter å la seg rekruttere?
- Har Taliban oversikt over personer som nekter å la seg rekruttere? Vil de som nekter kunne bli utsatt for reaksjoner om de bosetter seg i et annet område?

Strukturell tvang

I Afghanistan utgjør kulturelt baserte forpliktelser, religiøs ensretting, den langvarige konflikten, primitiv infrastruktur og de grunnleggende sosioøkonomiske forholdene en kombinasjon av rammebetingelser som innebærer at store befolkningsgrupper har svært innskrenket valgfrihet på en rekke områder. De grunnleggende livsbetingelser representerer en form for strukturell tvang; det foreligger hovedsaklig alternativer som enten begrenser frihet, representerer alvorlig stigma, krenker grunnleggende rettigheter eller medfører risiko for overgrep eller ødelagt helse. Tilslutning til ulike opprørsgrupper er et område som det kan være nærliggende å se i sammenheng med strukturell tvang. Opprøret består av flere ulike grupper, alt fra kriminelle nettverk til grupper med et klart religiøst eller politisk program. Ulike rammebetingelser vil påvirke tilslutningen til de ulike gruppene. Alt fra at tilslutning til opprøret representerer en inntektskilde og indoktrinering ved madrassaer, til at et tradisjonelt fellesskap, f.eks. lokal stammegruppe, innleder et samarbeid med Taliban, kan representere strukturell tvang. Selv om den enkelte ikke utsettes for konkrete trusler om sanksjoner og/eller overgrep i tilknytning til handlingsvalg, er handlingsrommet begrenset av eksempelvis nød, familie- og klantilhørighet eller religiøse forpliktelser.

Direkte tvang

I rapporter fra etterrettelige og kompetente kilder som presenterer tallinformasjon om tvangsrekruttering til væpnede/militære organisasjoner, er tvangen knyttet til konkrete overgrep og trusler om kidnapping/bortføring (både enkeltindivider/grupper), drapstrusler (både mot vervede og deres familier), samt alvorlige reaksjoner ved desertering. Eksempelvis

foreligger det en rekke rapporter fra Nepal (Maoist) og Sri Lanka (LTTE og regjeringstilknyttede militante grupperinger) som dokumenterer at krav om deltakelse i militær virksomhet innebar konkrete trusler om alvorlige overgrep. Landinfo er ikke kjent med materiale som indikerer at de som vegrer seg mot å la seg rekruttere til Taliban utsettes for konkrete trusler om rettighetskretnende reaksjoner. Det vil være glidende overganger mellom direkte konkret og strukturell tvang, og innenfor hele dette kontinuumet for enkelte områder/lands vedkommende, kan det være irrelevant å snakke om frivillighet. I realiteten kan det alternative handlingsuniverset være så vidt begrenset at begrepet frivillighet ikke gir mening, selv om enkeltpersoner ikke utsettes for trusler og fysiske overgrep. Fattigdom, kulturelle forhold og marginalisering bidrar til å gjøre skille mellom frivillighet og tvang uklart. Tilslutning til opprøret i Afghanistan er ikke nødvendigvis frivillig, selv om rekruttering ikke kan identifiseres som tvangsbasert.

Ulike motiver for tilslutning til Taliban

Analytikeren Seth G. Jones, tidligere rådgiver for U.S. Special Operations Command i Afghanistan, deler Taliban i to grupper med utgangspunkt i motivasjon for å slutte seg til opprøret. Et øvre sjikt bestående av Talibans lederskap, samt sentrale kommandanter er motivert av islam og ser opprøret som en kamp mot vestlig tilstedeværelse og ”marionettregjeringen” i Kabul. Dernest et underliggende sjikt, bestående av lokale krigere og deres støttespillere. Jones peker på at:

The Taliban pays young men from rural villages to set up roadside bombs, launch rockets and mortars at NATO and Afghan forces, or pick up a gun for a few days. Most are not ideologically committed to jihad. Rather, they are motivated because they are unemployed, disenchanted with the lack of change since 2001, or angry because a local villager was killed or wounded by Afghan, U.S., or NATO forces (Jones 2008, s. 40).

Den pakistanske journalisten og Afghanistan-eksperten Ahmed Rashid (2008, s. 367) omtaler en hemmelig rapport basert på amerikansk, afghansk og NATO-etterretning, som deler opprøret i fire grupper, som gjenspeiler de to hovedmotivene som Jones holder frem:

- Ideologiske ledere med bånd til Al-Qaida
- Rekrutter fra madrassaer (ideologi)
- Arbeidsledige ungdommer (økonomi)
- Misfornøyde stammer (en rekke grunner, ofte basert på lokale forhold)

Taliban-eksperten Dr. Antonio Giustozzi (2010, s. 42-43) bryter også ned opprørernes motivasjon slik at det reflekter to hovedmotiv tilsvarende Jones og Rashid:

- *Hard core*
 - Madrassa-studenter (ideologi)
 - Rekruttering gjennom lokale mullaer ofte motivert av fremmedfrykt, motstand mot den militære tilstedeværelsen osv.
- *Non core*
 - Lokale grupper, uavhengige militser med et bredt spekter av motiv
 - Økonomiske motiv

Respons Afghanistan: Rekruttering til Taliban

Taliban knytter til seg mange desillusjonerte unge menn motivert av kombinasjoner av hevn, heltestatus, religion og økonomi, og primært ikke tilslutning til Talibans kjerneverdier. Mange av disse nye rekruttene “seem to have been socialized quite successfully into the Taliban and gradually indoctrinated ideologically” (Giustozzi 2010, s. 11).

I samtaler Landinfo hadde med kilder i Kabul i oktober 2011 ble det understreket at de som lar seg verve i hovedsak er unge menn uten utdanning. Afghanske barn og ungdommer sendes fortsatt til madrassaer i Pakistan, særlig i grenseområdene, og disse er en viktig rekrutteringsarena for Taliban.

Samtalepartnerne bekreftet også at motivene for å slutte seg til Taliban er ulike. En internasjonal NGO hevdet at Taliban betaler bedre enn politiet og det kan forklare at enkelte velger å kjempe for Taliban. Flere kilder påpekte at det er en utbredt oppfatning blant afghanerne at de utenlandske styrkene er okkuperanter. Mange er kritiske til hvordan de internasjonale og afghanske sikkerhetsstyrkene opererer, blant annet den utstrakte bruken av husransaker. Statsbyggingsprosjektet har verken bedret sikkerheten eller levekårene for den jevne afghaner. Dette brukes aktivt i Talibans propaganda og det er først og fremst den økende misnøyen som forklarer oppslutningen om opprøret. Taliban presenterer en verdensanskuelse som er tilpasset samfunnets normer og kultur. Mange afghanere, særlig i rurale strøk, ser på Taliban som en beskytter, både på kort og på lang sikt.

Betydningen av religion, nettverk og lokale grupper

Rekrutteringen til Taliban har hovedsakelig skjedd innenfor et religiøst miljø og Giustozzi (2010) påpeker at fra 2002 til 2005 har “clerics and clerical students probably formed the majority of the fighting and political cadre ranks”.

Fra omkring 2006 utvidet Taliban grunnlaget for sin rekruttering:

From 2006 onward, the Taliban also have been quite successful in expanding recruitment beyond the original clerical base. A number of communities, comprised mostly of Pashtuns and mostly in southern Afghanistan, have allied with the Taliban to fight their own little wars; some of them gradually have been co-opted deeper into the Taliban, others have cooled down the relationship after suffering heavy casualties in the fighting. In general, the Taliban always sought the approval of the elders before entering the territory of a community; however, once firmly established in a region, the Taliban often moved to marginalize the elders, particularly those who had demonstrated independent attitudes (Giustozzi 2010, s. 11).

I artikkelen *Taliban: An Organizational Analysis*, i den amerikanske hærens fagtidsskrift *Military Review* (Afsar, Samples og Wood 2008, s. 68), fremholdes at:

The local cell is the recruiting hub. Recruitment exploits family and clan loyalties, tribal lineage, personal friendships, social networks, madrassa alumni circles, and shared interests”. After innocent Afghans suffer collateral damage in coalition operations, the desire for badal prompts an influx of recruits. To boost recruiting

efforts, the Taliban often uses its fighters as bait to induce violent U.S. and NATO responses.

Taliban er i mange henseende en desentralisert organisasjon, bestående av en rekke mindre lokale grupper dannet rundt lokale ledere/kommandanter, som samarbeider med utspring i personlige relasjoner. Medlemmene i gruppene er ofte rekruttert personlig av kommandantene på bakgrunn av deres ry og posisjon. Disse gruppene vil normalt være underlagt større grupper på distriktsnivå, som igjen kan ha tilhørighet til ledere på provins- eller nasjonalt nivå (Giustozzi 2010). Omfanget av slike nettverk varierer med hensyn til grad av dybde eller antall lag, men felles for toppen av nettverkene vil være at lederne er personlig lojale til Amir Momineen Mullah Omar. I ovennevnte artikkel fra *Military Review* (s.67) hevdes det at:

The Supreme Shura carries out strategic planning, issues directives to regional commanders, and disseminates the directives to village cells as fatwas, or decrees. The village cell acts in a semi-independent manner with minimum control from above. While they follow the Supreme Shura's policies, cell leaders plan and conduct activities based on the regional situation and incentives or dangers for the group. A regional or local Taliban leader's span of control depends on the nature of the tasks ahead. For routine tasks, links and reporting relationships resemble a traditional hierarchical pyramid where information passes vertically. A regional or local Taliban leader's span of control depends on the nature of the tasks ahead.

Parallelt med nettverksstrukturen knytter Taliban til seg, eller samarbeider sporadisk med, kriminelle grupper og lokale militser, blant annet for å utføre aksjoner for å forstyrre sikkerheten i konkrete områder. Denne formen for samarbeid har fellestrekk med forholdet Taliban har til store selvstendige grupperinger som eksempelvis Hekmatyars organisasjon, Hizb-i-Islami (HI) og Haqani-nettverket. Taliban har et taktisk, strategisk og operasjonelt samarbeid med de øvrige store opprørsgruppene. Taliban samarbeider med HI i enkelte sammenhenger, samtidig som de to gruppene i lokale sammenhenger er i konflikt. Giustozzi (2010) peker endog på at: "Even some police units in southern and western Afghanistan have reached deals with the Taliban and in some cases defected to them".

Landinfo mener at Talibans militære organisasjonen grovt kan deles i to kategorier fotsoldater:

- rekruttert innenfor en religiøs organisatorisk ramme, hovedsaklig madrassaer i Pakistan
- og
- innlemmet som følge av lokale gruppers forbindelser til Taliban eller erfaringer på lokalt nivå (arbeidsledighet/manglende utvikling/angrep fra internasjonale styrker (*badal*)¹.

Dette gjenspeiles i to typer soldater; regulære "profesjonelle" heltidssoldater og lokale rekrutter innlemmet midlertidig eller med løsere tilknytning og svakere forhold til Talibans grunnleggende mål og organisasjon. I en rapport fra *Institute for the Study of War* om

¹ Tradisjonelt legitimert hevn. Gjenopprette ære/balanse.

Talibans bestrebelser på kontroll over Kandahar, peker analytikeren Carl Forsberg (2010, s. 35) på at:

The Taliban fighting force is composed of a combination of "regular" full time fighters and local recruits or conscripts, whose service may be temporary and seasonal. Regular fighters were likely to have spent time in Pakistan, and included numbers of madrassa students, recruited in Pakistan but originally from Afghanistan.

Giustozzi (2010, s.8) peker også på to ulike grupper av opprørere; "deltids- og heltidsopprørere", med ulike lojalitetsbånd til Taliban og Talibans verdensanskuelse. Lojalitet til den lokale kommando dominerer blant "deltidsopprørerne", fordi de er rekruttert lokalt og opererer lokalt. De er i liten grad eksponert for indoktrinering. Blant de profesjonelle heltidssoldatene, de fleste rekruttert ved madrassaer og eksponert for indoktrinering, er både lojaliteten til Taliban og overbevisningen om *jihad* sentral og sterk.

Tvangsrekruttering

Det foreligger ikke informasjon som peker i retning av at Taliban har en enhetlig eller "formalisert" rekrutteringsprosess. I boken *Koran, Kalashnikov and Laptop* beskriver Antonio Giustozzi en rekke forhold knyttet til Talibans ekspansjon i perioden 2002 til 2006, bl.a. hvorledes rekrutteringsmønstret utviklet seg. Informasjonen knyttet til utvidelsen av Taliban nedslagsfelt og militære kapasitet også har gyldighet i dag. Tvangsrekruttering er i liten grad belyst.

Det foreligger fremdeles begrenset informasjon om verving til Taliban og andre opprørsgrupper og bruk av tvang i tilknytning til rekrutteringen. Rekruttering er et relativt perifert tema i litteratur, artikler og rapporter om opprøret og opprørsgruppene. I Landinfos samtaler med Giustozzi høsten 2010 gav han uttrykk for at det har sammenheng med at Taliban ikke har hatt behov for bruk av tvang i forbindelse med sin ekspansjon. I artikkelen *Afghanistan: Human Rights and Security Situation* fra 2011 (s. 6), hevder han at:

Forced recruitment has not been a salient characteristic of this conflict. The insurgents have made recourse to it only very marginally, mainly forcing male villagers in areas under their control and not sympathetic to the insurgents' cause to serve as porters. In interviews carried out in several provinces during 2011 with elders and other members of the population, nobody mentioned forced recruitment as an issue, while complaining about Taliban taxation and violence. In some cases of community mobilisation on the Taliban side, community elders might have forced some reluctant families to contribute a male to the 'lashkar' as stipulated by the traditions.

Landinfos samtalepartnere i Kabul (oktober 2011) var samstemte om rekrutteringsmønster og omfang av tvangsrekruttering til Taliban. Direkte tvangsrekruttering (til opprørsgrupper) forekommer i liten grad i Afghanistan, og opprørerne har tilstrekkelig frivillige rekrutter. Det er vanskelig å tvinge en afghaner til å kjempe for noe/noen mot sin vilje. Det vil kunne være enkelte unntak i områder hvor Taliban har full kontroll. En av kildene nevnte Marjah i Helmand-provinsen som et slikt unntak.

Respons Afghanistan: Rekruttering til Taliban

I rapporten *Insurgent Abuses against Afghan Civilians* fra Afghanistan Independent Human Rights Commission (AIHRC) (2008) er rekruttering ikke berørt. Dette er representativt for en rekke andre rapporter. Temaet er helt eller delvis fraværende i rapporter om menneskerettighetsbrudd begått av opprørsgruppene og disses innflytelse på siviles dagligliv. Landinfo har bl.a. gjennomgått flere av de seneste, antatt relevante, rapporter, bl.a. fra Human Rights Watch, Amnesty, ICG.

Det er store lokale variasjoner med hensyn til hvordan gruppene opererer, og det er grunn til å tro at det også er store forskjeller når det gjelder hvilke virkemidler som benyttes i rekrutteringen.

Recruitment tactics, which vary from province to province and district to district as well as from one insurgent group to another, reflect how the armed opposition is motivated by myriad factors (ICG 2011).

Basert på den begrensede dokumentasjon som foreligger, synes Taliban primært ikke å rekruttere ved bruk av direkte tvang eller direkte trusler. Hovedinntrykket er at tvangen er strukturell og at generelle kulturelle, religiøse og sosiale rammebetingelser, i kombinasjon med redusert tillit til statsbyggingsprosessen, bidrar til at omfanget av konkrete overgrep eller trusler om slike i tilknytning til rekruttering, er beskjedent.

Tradisjonelle forpliktelser knyttet til stamme- og lokale maktgrupper vil antagelig innebære at enkeltpersoner blir en del av Taliban som følge av valg (alliansedannelser) de selv i liten grad har kunnet påvirke. Lokale maktpersoner synes å være sentrale i prosessen hvor opprørsgrupper etablerer seg og får kontroll i et område. I tilfelle den lokale mullahen, en sentral kommandant og/eller landsbyrådet/eldrerådet, inngår en allianse med Taliban, vil det ha store konsekvenser for sivile i området, både ved at fiendtlige personer eller grupper nedkjempes og i form av forventninger om mobilisering.

Det foreligger samtidig informasjon om tilfeller av konkret individuelt rettet tvang og det er ingen grunn til å anta at slik ikke forekommer, eksempelvis i tilknytning til verving og indoktrinering av mindreårige for gjennomføring av selvmordsaksjoner.

Rekruttering av mindreårige

Det er rapportert om rekruttering av mindreårige til Taliban. Slik ulovlig rekruttering synes også å foregå i regi av alle væpnede grupperinger i Afghanistan, inkludert ANA (US State Department 2011). Med en UNAMA-rapport (UNAMA 2008) som kildehenvisning², hevder UNHCR's i sine Guidelines fra 2009 (s.35):

Allegations of recruitment of children by armed groups, including those associated with the Taleban, have been received from all regions, particularly from the south, south-east and east. Recruitment is also reported to be prevalent in areas with high concentrations of returnees or IDPs, particularly in the south and south-eastern provinces. Recently, allegations were received of children living in the southern border areas that were being approached and offered money to carry out activities on

² Så langt Landinfo kan se er det eneste som sies om barn i UNAMA-rapporten, følgende: *There have been several cases in which children have been utilised as the perpetrators of suicide attacks* (s. 28).

behalf of armed groups. A study conducted by the United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA) also documented cases of children being used by the Taliban to carry out suicide attacks. (UNHCR 2009, s. 35)

UNHCRs Guidelines fra desember 2010 (s. 25) indikerer ingen endring i landinformasjon om dette temaet og rekruttering/tvangsrekruttering av barn til opprørsgrupper er omtalt slik:

Forced recruitment of children by armed groups, including the Taliban, the Haqqani network, Hezb-i-Islami, the Tora Bora Front and Jamat Sunat al-Dawa Salafia, is reported, particularly in the southern, south-eastern and eastern regions. Internally displaced children and children part of isolated populations in conflict-affected areas are particularly at risk of recruitment into armed anti-Government groups. Such groups have reportedly abducted children for the purposes of military training in Pakistan.

UNHCR henviser til to rapporter fra FNs generalsekretærs spesialrapportør for barn og væpnet konflikt, Radhika Coomaraswamy. Den ene rapporten, som er spesialrapportørens årlige rapport, inneholder en liste over grupperinger som blant annet rekrutterer barn og Taliban er inkludert i listen (UN Human Rights Council 2010, s. 18). I den andre rapporten, *Visit of the Special Representative for Children & Armed Conflict to Afghanistan 20-26 February 2010*, heter det at:

Reports of recruitment and use of children have been received from all regions, and particularly from the south, south-east and eastern regions, but the security environment and the lack of human resources dedicated to monitoring and verifying cases has limited reporting on these trends of abuse. Internally Displaced People (IDP) and isolated populations in conflict-affected areas in particular are at risk of child recruitment into non-state armed groups, including the Taliban, Haqqani network, Hezb-i-Islami and Jamat Sunat al-Dawa Salafia). [...] Documented cases show that children are also used as suicide bombers by the Taliban. Children involved range from 13-16 years of age and, according to testimonies of failed bombers, have been tricked, promised money or otherwise forced to become suicide bombers.. [...] (Office of the Special Representative of the Secretary General for Children and Armed Conflict 2010).

Det som preger informasjonen om rekruttering av barn til væpnede grupper kan synes å være knyttet til relativt få kilder og ledsaget av lite konkret informasjon om hvor og hvordan det rekrutteres, hvem som blir rekruttert og omfanget av rekrutteringen. I en rapport fra 2005 fra Bonn International Centre for Conversion (BICC) pekes det på at det foreligger lite etterrettelig informasjon om mindreårige under våpen og at forhold rundt mindreårige soldater, f.eks. rekrutteringsmønstre, i liten grad er studert. Det materiale Landinfo har gjennomgått kan indikere at situasjonen med hensyn til informasjonstilgang ikke er vesentlig endret i de seneste år. Samtidig blir det pekt på at alle de væpnede grupper i Afghanistan har en lang historie knyttet til bruk av barnesoldater og at Taliban på nittitallet rekrutterte unge fra 15 år og oppover.

Hva gjelder verving av mindreårige til militær virksomhet for Taliban, mener Landinfo at det er grunn til å anta at innrullering av personer under 18 år, er vanlig. Gutter vil normalt anses

som voksne før de fyller 18 år (Landinfo 2009, s. 8-9). En internasjonal organisasjon Landinfo møtte i Kabul i oktober 2011 påpekte at en stor andel av opprørerne er under 18 år, og enkelte også er under 16 år. Artikkel 69 i Talibanens *Code of Conduct* slår fast at ungdommer uten skjegg ikke har adgang til *military centers*. En annen anerkjent internasjonal organisasjon Landinfo møtte i Kabul i oktober 2011 hevdet at kravet om at skjeggvekst i stor grad etterleves. Det betyr imidlertid ikke at mindreårige ikke rekrutteres. Eksempelvis var Taliban og andre opprørsgruppers fremvekst i nordområdene i perioden etter 2008 i stor utstrekning basert på fattige analfabeter fra landsbygde, ofte ikke eldre enn 14 år.

Risiko for sanksjoner på nytt sted etter intern migrasjon

Uavhengig av omfanget og karakteren av tvang (strukturell og direkte/konkret) i tilknytning til rekruttering til Taliban, er utgangspunktet for det som følger at sivile vil kunne tvinges til å bistå Taliban i ulike former, spesielt i områder som opprørerne kontrollerer. Selv om sannsynligheten for direkte tvang knyttet til verving til Taliban antagelig er liten, legger Landinfo til grunn at tvangsverving, ulovlig skattlegging, yrkesforbud (samarbeid med myndighetene) og ulike andre innskrenkninger i grunnleggende rettigheter, forekommer i områder hvor Taliban er etablert. Giustozzi (2011 s. 18) uttrykker seg utvetydig: "In Taliban held territory, unsurprisingly, there are no civil liberties".

Det andre grunnleggende utgangspunktet er at omfanget av intern migrasjon i Afghanistan er økende og at mange forlater sine hjem- eller oppholdssteder fordi Taliban har etablert en tilstedeværelse som innebærer ulike former for rettighetsinnskrenkning og risiko for overgrep.

I følge Landinfo (2010, s. 5), foreligger det begrenset valid informasjon som kan gi grunnlag for å trekke klare konklusjoner omkring problematikk knyttet til Talibanens etterretning, kommunikasjon og sanksjonsregime overfor sivile afghanere i Kabul. Dette bildet er ikke endret. Det er fremdeles lite informasjon om ordinære sivile som forlater et Talibankontrollert område fordi de ikke vil betale skatt, ikke vil bidra med tjenester eller stå under våpen for Taliban. Spørsmålet er om de vil bli konfrontert (av Taliban) med ikke å ha etterkommet kravene (i det område de har forlatt) om de slår seg ned i en stor by, for eksempel i Kabul.

UNHCR (2009, s. 54) sier følgende om Talibanens tilstedeværelse i Kabul:

It is particularly important to note that the operational capacity of the Taleban (including the Haqqani network), the Hezb-e Eslami (Gulbuddin) and other armed groups in Kabul, are not only evidenced by high-profile attacks, such as suicide bombings, but also through more permanent infiltration in some neighbourhoods and the regular distribution of threatening "night-letters" .

Landinfo drøftet denne problematikken med flere kilder i Kabul i oktober 2011. En anerkjent internasjonal organisasjon hevdet at Taliban synes å ha effektiv etterretning. Organisasjonen har agenter i alle deler av landet og infiltrering er utbredt. Alle Landinfos samtalepartnere var enige om at Taliban er til stede i de aller fleste av landets provinser, også i Kabul by. Aksjoner i Kabul vil i følge en sentral samtalepartner, være politisk motivert og det er i hovedsak personer eller institusjoner med innflytelse og symbolverdi som angripes. Siktemålet er å tiltrekke seg oppmerksomhet fra nasjonale og særlig internasjonale nyhetsmedier. Flere kilder mente at opprørerne velger sine mål, spesielt i Kabul, på bakgrunn av potensialet for mediadekning.

Dette er i tråd med Antonio Giustozzis beskrivelse:

Respons Afghanistan: Rekruttering til Taliban

In other parts of the country, like most of Kabul, most of the west and most of the north, the Taliban's presence on the ground is more modest and their ability to collect information more limited. More importantly, the Taliban's ability to auction off the information collected is more limited in these areas, where they have to rely on a few hit teams in order to carry out their strategy of targeted killing. As a result, while the Taliban target even low level collaborators in the areas where they are present in force, they limit themselves to high profile targets elsewhere. Killings of low profile collaborators of the government is not being reported in these areas (Giustozzi 2011, s.18).

Kravet om verving vil være lokalt. Dersom en person skulle bli forsøkt tvangsrekruttert i Taliban-kontrollert område, mente en samtalepartner at vedkommende kunne unnsnippe tvangen ved å forlate området. En person som blir forsøkt vervet i Marjah i Helmand vil unnsnippe vervingspresset i provinshovedstaden Lashkar Gah. Dette er i overensstemmelse med informasjon fra en annen internasjonal organisasjon som opplyste at organisasjonen forflytter egne ansatte til andre deler av landet, dersom disse har kommet i konflikt med Taliban lokalt (intervjuer i Kabul, oktober 2011).

En samtalepartner mente at trusselens karakter vil bestemme om den vil være en realitet i andre områder enn der den fremsettes. Personer som har mottatt trusler fra Taliban i form av *nightletters*, vil i utgangspunktet kunne forbli på stedet der trusselen er fremsatt om opprørernes krav etterkommes. Samtidig understreket flere samtalepartnere at posisjonen og status til den eller de som trues, og om konflikten er av personlig karakter, alltid har betydning (intervjuer i Kabul, oktober 2011).

I følge Talibans *Code of Conduct* vil en person som tar avstand fra fienden få beskyttelse av Taliban:

Those who stop working for the current corrupted government, either according to his own beliefs or through invitation of a Mujahid will be given a certificate by the district governor. If the person who surrenders is a high ranking official and if he has not harmed Muslims, he will be given a certificate by the provincial governor. After that, if the certificated person who surrendered is killed by a Mujahid, he shall be punished according to the Islam laws.

Giustozzi (2011, s. 14-15) beskriver Talibans evne og vilje til å sanksjonere sivile afghanere i Kabul slik:

Throughout the areas controlled by the insurgents, an outflow of civilians escaping from them can be noted. [...] However, there are thousands of individuals and families who have clashed with the Taliban, mostly for having been suspected of collaborating with the government. There are also government officials fleeing from their job towards Kabul or the cities in general. The Taliban has increasingly developed an ability to strike at will almost anywhere; harassment and targeting of 'collaborators' now occurs even in the cities, even if on a small scale in Kabul and in the north and west. Those who fled and have given up their jobs, as well as their family members, do not appear to have been actively targeted in the cities. The Taliban potentially has the resources and skills to track down people, particularly if these are not in hiding but have to work; extensive infiltration of the police also helps the Taliban's information gathering efforts. However, these escapees who no longer collaborate for the government are a low priority target to the Taliban, whose assets in the cities are

limited and usually devoted to high profile targets, ranking from serving government officials upwards. In Kabul, for example, colonels of the police and army have been targeted, as well as commanding officers of the security services. In the provinces, particularly in the south, government officials of any rank, even low ones, have been targeted. The Taliban do not seem to systematically transfer information about targeted individuals from one area to the other; they maintain no databases. What typically happens is that the Taliban operating in a specific area will request information from other Taliban about a suspect individual, whenever needed. The flow of information therefore depends on the intensity of Taliban operations: the greater the presence, the greater the request of information. Often individuals apprehended by the Taliban as suspect spies are asked to provide references in order to verify their identity and activities. [...] In central Kabul, the Taliban are known to have developed a network of informers, among else buying shops in strategic locations and staffing them with members and sympathisers, the purpose being to observe embassies and government buildings. Such effort is clearly geared towards high value targets and collaborator.

Landinfo har verken i form av konkret informasjon eller vurderinger fra kompetente kilder, funnet hold for at sivile som eventuelt har nektet å la seg verve til militær aktivitet for Taliban har blitt fulgt opp av Taliban om de flytter til Kabul eller andre store byer.

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og beredskapsdepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver. Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

Referanser

Skriftlige kilder

- Giustozzi, Antonio (2011, 9. september). *Afghanistan: Human Rights and Security Situation*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/1745/1/1745_1.pdf [lastet ned 15. desember 2011]
- Giustozzi, Antonio (2008). *Koran, Kalashnikov, and Laptop: The Neo-Taliban Insurgency in Afghanistan*. New York: Columbia University Press.

Respons Afghanistan: Rekruttering til Taliban

- Giustozzi, Antonio (2010). *Negotiating with the Taliban Issues and Prospects*. New York: The Century Foundation. Tilgjengelig fra <http://tcf.org/publications/pdfs/pb716/Giustozzi.pdf> [lastet ned 6. desember 2011]
- Landinfo (2009, 3. desember). *Relokalisering av ungdom i Kabul*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/1084/1/1084_1.pdf [lastet ned 1. januar 2012]
- Landinfo (2010, 12. januar). *Taliban: organisasjonsform, kommunikasjon og fare for sanksjoner*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/1105/1/1105_1.pdf [lastet ned 30. desember 2011]
- Tong, Melissa (u.å.). *A background and history of the use of child soldiers in Afghanistan*. Washington, DC: Child Soldier Relief. Tilgjengelig fra <http://www.childsoldierrelief.org/region/europecentral-asia/afghanistan/more-on-afghanistan/> [lastet ned 16. desember 2011]
- Chrobok, Vera (2005). *Demobilizing and Reintegrating Afghanistan's Young Soldiers - A Review and Assessment of Program Planning and Implementation*. Bonn: Bonn International Centre for Conversion (BICC). Tilgjengelig fra <http://www.isn.ethz.ch/isn/Digital-Library/Publications/Detail/?ots591=cab359a3-9328-19cc-a1d2-8023e646b22c&lng=en&id=14372> [lastet ned 12. desember 2011]
- Forsberg, Carl (2009). *The Taliban's Campaign for Kandahar*. Washington, DC: Institute for the Study of War. Tilgjengelig fra http://www.understandingwar.org/sites/default/files/The_Talibans_Campaign_For_Kandahar.pdf [lastet ned 7. desember 2011]
- Smith, Graeme (2008, 22. mars). Talking to the Taliban. *The Globe and Mail*. Tilgjengelig fra <http://v1.theglobeandmail.com/talkingtothetaliban/> [lastet ned 7. desember 2011]
- Afsar, Shahid, Samples, Chris & Wood, Thomas (2008, mai - juni).. The Taliban – An Organizational Analysis. *Military Review*. Tilgjengelig fra http://www.humansecuritygateway.com/documents/MILREVIEW_Taliban_Organizational_Analysis.pdf [lastet ned 14. desember 2011]
- Rashid, Ahmed (2008). *Decent into Chaos: The United States and the Failure of Nation Building in Pakistan, Afghanistan, and Central Asia*. Viking: New York.
- Jones, Seth G. (2008). *Counterinsurgency in Afghanistan. Rand counterinsurgency study*, 4. Tilgjengelig fra http://www.rand.org/pubs/monographs/2008/RAND_MG595.pdf [lastet ned 5. desember 2011]
- International Crisis Group (2011, 27. juni). *The Insurgency in Afghanistan's Heartland*. Brussel: International Crisis Group. Tilgjengelig fra <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/asia/south-asia/afghanistan/207%20The%20Insurgency%20in%20Afghanistans%20Heartland.pdf> [lastet ned 22. desember 2011]
- International Organization for Migration (IOM) (2004, januar). *Trafficking in Persons, An Analysis of Afghanistan*. Kabul: IOM. Tilgjengelig fra

http://publications.iom.int/bookstore/free/Trafficking_Afghanistan.pdf [lastet ned 20. desember 2011]

- UN Human Rights Council (2010, 3. september). *Annual report of the Special Representative of the Secretary-General for Children and Armed Conflict, Radhika Coomaraswamy*. Paris: OHCHR. Tilgjengelig fra <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4c8f28b32.html> [lastet ned 22. desember 2011]
- UN Security Council (2008, 10. November). *Report of the Secretary-General on children and armed conflict in Afghanistan*. New York: UN Security Council. Tilgjengelig fra <http://www.unhcr.org/refworld/docid/492bbeb62.html> [lastet ned 1. desember 2011]
- UN High Commissioner for Refugees (UNHCR) (2009, juli). *Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Afghanistan*. Geneve: UNHCR. Tilgjengelig fra <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4a6477ef2.html> [lastet ned 1. desember 2011]
- UN High Commissioner for Refugees (2010, 17. desember). *UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Afghanistan*. Geneve: UNHCR. Tilgjengelig fra <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4d0b55c92.html> [lastet ned 22. desember 2011]
- UN Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA) (2009, januar). *Afghanistan: Annual Report on Protection of Civilians in Armed Conflict, 2008*. Kabul: UNAMA. Tilgjengelig fra <http://www.unhcr.org/refworld/docid/499abd892.html> [lastet ned 1. desember 2011]
- Watchlist on Children and Armed Conflict (2010, juni). *Setting the Right Priorities: Protecting Children Affected by Armed Conflict in Afghanistan*. New York: Watchlist on Children and Armed Conflict. Tilgjengelig fra http://www.crin.org/docs/Watchlist_Afghanistan_Report_2010.pdf [lastet ned 1. desember 2011]
- UN Office of the Special Representative of the Secretary General for Children Affected by Armed Conflict (2010, februar). *Visit of the Special Representative for Children & Armed Conflict to AFGHANISTAN 20-26 February 2010*. New York: UN Office of the Special Representative of the Secretary General for Children Affected by Armed Conflict. Tilgjengelig fra http://www.un.org/children/conflict/_documents/countryvisits/afghanistan.pdf [lastet ned 12. desember 2011]
- U.S. Department of State (2011, april). *2010 Human Rights Report: Afghanistan*. Washington, DC: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2010/sca/154477.htm> [lastet ned 21. desember 2011]

Muntlige kilder

- Afghanistan Independent Human Rights Commission (AIHRC). Møte i Kabul 22. oktober 2011.
- Cooperation for Peace and Unity (CPAU). Møte i Kabul 23. oktober 2011.
- Danish Committee for Aid to Afghan Refugees (DACCAR). Møte i Kabul 20. oktober 2011.
- Human Rights Unit, United Nation Assistance Mission Afghanistan (UNAMA). Møte i Kabul 20. oktober 2011.
- International Committee of the Red Cross (ICRC). Møte i Kabul 26. oktober 2011.
- International NGO Safety Organisation (INSO). Møte i Kabul 25. oktober 2011.
- Norwegian Refugee Council (NRC). Møte i Kabul 20. oktober 2011.
- Police Advisory Unit, United Nation Assistance Mission Afghanistan (UNAMA), Møte i Kabul 24. oktober 2011.
- Sanayee Development Organization (SDO). Møte i Kabul 24. oktober 2011.
- UNHCR. Møte i Kabul 23. oktober 2011.
- United Nations Department of Safety & Security (UNDSS). Møte i Kabul 24. oktober 2011.

© Landinfo 2012

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.